

VRAGEN

door de leden van de raad gesteld overeenkomstig artikel 32 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Groningen.

2001/2002.- Nr. 7.

VRAGEN van de SP-fractie van
de heer P.W.G. Verschuren
betreffende fraude bij Europese subsidies.
(Binnengekomen: 20 juni 2001.)

In het voorjaar van 1999 verschenen er berichten in de media over grootschalige fraude met Europese subsidies bij werkgelegenheidsprojecten. In de raadscommissievergadering van 9 juni van dat jaar vroeg ik wethouder Bruinsma of daarvan mogelijk ook sprake was bij Groningse projecten. De wethouder antwoordde toen dat dit nagegaan was, en dat de conclusie luidde dat er in Groningen geen sprake was van fraude, al zou de wethouder daarvoor niet zijn hand in het vuur willen steken.

Na de media-aandacht voor de fraude zou je verwachten dat de controle vanaf het voorjaar van '99 fors is toegenomen. Zeker gezien het risico dat de gemeente loopt dat Europa vanwege mogelijke onregelmatigheden betalingen niet of te laat doet. Ook het accountantsverslag bij de dienstrekening van Sozawe wijst hierop.

In de NRC van 19 juni was echter een verhaal te lezen over de cursus voor call-centermedwerker die het bedrijf Abb in Groningen heeft opgezet met subsidie van Europa, die betaald is via de gemeente. De cursus van enkele maanden kostte 122.000 gulden- er hebben welgeteld twee leerlingen aan meegedaan die niet eens de beschikking hadden over een computer of lesmateriaal. Bij Abb was volgens het Ministerie van Sociale Zaken sprake van 'een ondoorzichtig netwerk' en van 'een niet-heldere financiële afwikkeling.' Het bedrijf richtte zelf stichtingen op die subsidie aanvroegen voor cursussen die het bedrijf vervolgens gaf. Uiteraard betaalden de stichtingen zonder mopperen en controleren de pittige nota's van het bedrijf.

Op basis van bovenstaande heb ik de volgende vragen aan u:

1. In hoeverre is er controle geweest op de cursussen die het bedrijf Abb gaf in opdracht van stichting Call-link? Is bij die controle iets gebleken van onregelmatigheden?
2. Vindt er controle plaats op eventuele verwevenheid van particuliere cursusgevers en de stichtingen die het betreffende bedrijf inhuren? Indien nee, waarom niet? Bent u het met mij eens dat het onwenselijk is dat de opdrachtgevende stichting en het uitvoerende bedrijf met elkaar verweven zijn?
3. Wat hebben de verhalen in voorjaar 1999 over fraude met Europese subsidies betekend voor de controle die de gemeente uitoefent op de juiste besteding van de gelden?
4. Wat gaat u doen om herhaling van praktijken als die van Abb te voorkomen?

Burgemeester en wethouders beantwoorden deze vragen als volgt:

Groningen, 27 juni 2001

Vooraf enkele zaken:

- NOVO bood in 1998 een snel te starten opleiding aan voor call-centre medewerkers. Op een moment dat andere aanbieders nog minimaal een half jaar nodig zouden hebben om iets dergelijks te starten in een belangrijke groeiemarkt in de stad Groningen.
- In juni 1999 heeft NOVO het project officieel ingetrokken (i.v.m. vertragingen waaronder de toeleiding) en een identieke aanvraag ingediend voor de periode 15 augustus 1999 t/m 31 december 2000. De uitvoerder in deze aanvraag is St. Call Link (briefpapier van Abb).
- Call-Link kreeg geen bijdrage van de gemeente Groningen, maar wel vroeg de dienst SOZawe ESF voor de stichting aan (publiekrechtelijke instellingen kunnen dit aanvragen). Daarbij werden alle rapportageverplichtingen en verantwoordelijkheden bekend gemaakt aan Call-Link, die met het aanvaarden van het ESF zich akkoord verklaarde met al deze verplichtingen.
- Zoals gebruikelijk werd een voorschot betaald onder terugbetalingsvoorwaarden bij lagere toekenning van ESF-subsidie.
- Uit de rapportages bleek dat Call-Link zonder succes het project uitvoerde. Verdere bevoorschotting is direct stopgezet.
- Call-Link blijkt echter failliet te zijn o.a. doordat Abb bevoegd was om met voorrang de door hen gestuurde rekeningen te laten betalen.
- Op dit moment ligt er een verzoek bij de curator om het project af te rekenen danwel de gegevens uit de projectadministratie beschikbaar te stellen (gemeente zelf afrekenen). Er zijn wel degelijk declarabele uren op het project gemaakt, zodat na afrekening van het project de terugbetaling van het resterende deel van het voorschot à f 81.000,-- zal worden teruggeëist.

Ten aanzien van de vragen:

1. Alle projecten met ESF-subsidie dienen een kwartaalrapportage in te leveren volgens vooraf opgegeven protocol. De stichting Call-Link was de uitvoerende partner van de dienst SOZawe en men heeft aan de rapportageverplichting voldaan.
Uit de rapportage kwam duidelijk naar voren dat zeer weinig cursisten deelnamen en dat er weinig cursussen waren gerealiseerd. De dienst heeft hierop gereageerd door telefonisch om opheldering te vragen en door verdere bevoorschotting stop te zetten.
2. De afgelopen 6 jaar heeft de dienst SOZawe voor wat betreft de reïntegratie-activiteiten gewerkt met een redelijk constant aantal partners, waarvan de achtergronden en samenwerkingsrelaties goed bekend waren en zijn. Bij het aantrekken van de arbeidsmarkt is ook het aantal aanbieders gestegen. De min of meer geleide markt verandert daardoor in een open markt. Overigens is dit volledig in lijn met het rijksbeleid vastgelegd in de SUWI-nota. Daarbij is het

inderdaad van belang dat nieuwe partners worden getoetst. In het geval van Call-Link is dat ook gebeurd.

Call-Link heeft voor de uitvoering gebruik gemaakt van de lesprogramma's van Abb en van hun projectmanagement. Deze constructie komt vaker voor. Zo huurt Arbeidsvoorziening (nu Kliq genaamd) op dezelfde wijze onderdelen in van het Centrum Vakopleiding wat vroeger een onderdeel was van Arbeidsvoorziening. Op dit moment zien we dat in de zogenaamde Achmea-groep ook vele reïntegratie-aanbieders worden opgenomen, die onderling van hun expertise gebruik maken.

Dit soort constructies zijn in andere markten al veel langer bekend. Zo doet de gemeente Groningen ook zaken met enkele bureaus die weer vallen onder de Heidemij-groep.

Wij zijn met u van mening dat partners in deze markt goed gecontroleerd dienen te worden. Daarom is dat in dit geval ook gebeurd. Dat projectaannemers verbindingen hebben met onderaannemers vinden we op zich niet problematisch. Dat Abb naast het onderaannemerschap ook min of meer als "beheerstichting" mocht optreden, was ons niet bekend.

3. De controles in Groningen over 1998 hebben geen fraude aan het licht gebracht en toonden aan dat onze uitvoerders en de eigen dienst SOZawe een en ander goed afhandelden. Op enkele onderdelen bleken interpretatieverschillen te zijn ontstaan die tot aanpassing van de afrekening hebben geleid. Vaak ging het hierbij om zeer specialistische onderdelen zoals afschrijvingssystematieken en het wel- of niet declarabel zijn van deelactiviteiten.

De dienst heeft op basis van deze nieuwe kennis en op basis van zaken uit landelijke controles alle uitvoerders mondeling en schriftelijk op de hoogte gebracht van alle wijzigingen. De controle is op dezelfde (naar in 1998 was gebleken adequate) wijze voortgezet.

Overigens was Call-Link reeds met het project gestart voordat de controles over 1998 gereed waren. Die controles zouden overigens het controleren van Call-Link niet hebben gewijzigd.

4. Het is voor het eerst in ruim 6 jaar dat een uitvoerder stelt dat men het voorschot niet kan terugbetalen én dat er sprake is van een verwevenheid met een "beheerstichting". Op zich kunnen we stellen, dat gezien het grote aantal partners en de grote budgetten die met reïntegratie op dit moment gepaard gaan, de controle over het algemeen goed is geweest.

De opener markt als gevolg van de SUWI-nota verplicht gemeenten om transparante en waterdichte aanbestedingsprocedures op te zetten. De dienst SOZawe heeft dit bijna gereed en zal voor het boekjaar 2002 op deze wijze kunnen gaan werken. In de aanbestedingsprocedures zitten verder aangescherpte voorwaarden die een aanbieder verplichten inzicht in vele zaken te geven en die terugbetalingen nog beter kunnen afdwingen.